

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Martina Bobáka a Jana Ferneckého ve věci

žalobce: **Jiří Šebesta**, IČO 44869053
sídlem Rezlerova 273/74, 109 00 Praha 10
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Vališem
sídlem Balbínova 1093/27, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**
sídlem Na Františku 32, 110 15 Praha 1

o žalobách proti rozhodnutím ministra průmyslu a obchodu ze dne 11. 4. 2024,
čj. MPO 333602/24/11200/01000, a čj. MPO 33609/24/11200/01000,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 11. 4. 2024, čj. MPO 333602/24/11200/01000, a čj. MPO 33609/24/11200/01000, se ruší a věci se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení 22 456 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Petra Valíše, advokáta.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

I. Předmět řízení

1. Dne 22. 1. 2021 žalobce podal u žalovaného dvě žádosti o udělení povolení k dovozu stanovených výrobků z území ostatních členských států EU na území ČR (povolení) podle zákona č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů (zákon o kontrole obchodu). Zamýšlel dovézt pistole a pušky výrobce Kalashnikov za účelem dalšího prodeje ve specializovaném maloobchodě. Tyto dvě žádosti měly spleť procesní osud, jelikož žalovaný o nich rozhodoval hned několikrát. Opakovaná rozhodnutí žalovaného byla postupně podrobena i soudnímu přezkumu¹. Jádrem nynějšího sporu je – bez potřeby sáhodlouze rekapitulovat předcházející řízení – jiná otázka, a to zdali ministr průmyslu a obchodu (ministr) mohl tyto žádosti o povolení na jeden rok posoudit jako zjevně bezpředmětné ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (správní řád), pokud od jejich podání uplynul více než jeden rok.
2. Ve věci obou žádostí ministr v záhlaví specifikovanými rozhodnutími zrušil prvostupňová rozhodnutí Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 21. 4. 2021 a zastavil řízení pro zjevnou bezpředmětnost žádostí podle § 66 odst. 1 písm. g) ve spojení s § 90 odst. 4 správního řádu. V obou rozhodnutích shodně uvedl, že žádosti žalobce se staly bezpředmětnými v důsledku plynutí času. Žalobce podal žádosti dne 22. 1. 2021, zatímco ministr rozhodoval 11. 4. 2024. Pokud by ministr rozhodl o žádostech týkající se povolení na rok 2021, resp. 2022, takové rozhodnutí by v roce 2024 nemělo žádný vliv na právní postavení žalobce.
3. Usnesením ze dne 10. 7. 2024 soud spojil řízení o dvou samostatně podaných žalobách, do té doby vedených pod sp. zn. 14 A 34/2024 a 14 A 35/2024, ke společnému projednání pod sp. zn. 14 A 34/2024.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

4. Žalobce se v obou věcech domáhá zrušení napadených rozhodnutí ze dvou důvodů. Prvním důvodem je jeho nesouhlas se závěrem žalovaného o bezpředmětnosti žádostí. Žalobce požadoval po žalovaném udělení povolení nejdéle na jeden rok. Tato lhůta se dle žalobce má počítat až od okamžiku udělení povolení, nikoli od okamžiku podání žádostí. Žalobci nepřišlo vhodné vázat udělení povolení na konkrétní termín, nýbrž potřeboval především realizovat daný obchod v určitém období *po* udělení žádosti. Pokud by správní orgány vyhověly jeho žádostem, tedy udělily by mu povolení, jeho právní postavení by se změnilo. Žádosti tak ve chvíli rozhodování žalovaného nebyly zjevně bezpředmětné. Žalovaný neměl řízení zastavovat, ale rozhodnout o věci samé.
5. Závěr o bezpředmětnosti je též překvapivý. Ačkoliv se žádosti dle žalovaného staly bezpředmětnými již ke dni 22. 1. 2022, tento závěr v předcházejícím řízení nenaznačily ani soudy, ani sám žalovaný, přestože jednou (meritorně) již rozhodoval o rozkladech dne 25. 10. 2022, tedy po uplynutí roční lhůty. Žalobce zpochybnil též soulad úvahy žalovaného s právem na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

¹ Srov. nejdřív rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2022, čj. 14 A 209/2021-45, a čj. 14 A 210/2021-45, následně pak rozsudky téhož soudu ze dne 12. 4. 2023, čj. 11 A 96/2022-43 a čj. 11 A 95/2022-44, a na ně navazující rozsudky NSS ze dne 31. 1. 2024, čj. 2 As 131/2023-33, a ze dne 18. 1. 2024, čj. 1 As 61/2023-34.

6. Za druhé žalobce namítl, že žalovaný nerespektoval rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (NSS), který v předcházejících řízeních zrušil rozhodnutí žalovaného a věci mu vrátil k dalšímu řízení (rozsudky 2 As 131/2023 a 1 As 61/2023). Žalovaný se nevypořádal se závěry NSS ohledně souladu rozhodnutí žalovaného s čl. 34, respektive 36 Smlouvy o fungování EU. Tím se žalovaný vzeprél vázanosti právním názorem NSS.
7. Žalovaný ve vyjádření ze dne 25. 7. 2024 navrhl, aby soud žaloby zamítl. Odkázal na ustálenou rozhodovací praxi, která se shoduje na tom, že správní orgán nemůže rozhodnout nad rámec žádosti, kterou obdržel. Ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) zákona o kontrole je nutné interpretovat v tom smyslu, že povolení lze udělit pouze na dobu nejvýše jednoho roku od podání žádosti.
8. Dle žalovaného je potřeba pamatovat na účel a povahu řízení o udělení povolení. Žadatelé v rámci těchto povolení uskutečňují v daném období konkrétní obchod a k žádosti musí přikládat aktuální dokumenty, jejichž platnost je omezena nejvýše na jeden rok, nejméně i na méně. Interpretace, kterou předkládá žalobce, by pak vedla k tomu, že správní orgán bude nucen v případě sporného případu rozhodovat i o několik let později na základě zastaralých a neaktuálních podkladů. To je v rozporu s účelem zákona o kontrole obchodu, kterým je řádná regulace obchodu se zbraněmi a bezpečnost.
9. Žalovaný respektoval závěry NSS z jiných řízení týkajících se bezpředmětnosti žádosti. Žalovaný dle svých tvrzení bude vycházet ze závěrů rozsudků NSS vzešlých z probíhajícího řízení, pokud žalobce podá nové žádosti, v čemž mu nic nebrání.

III. Právní názor soudu

10. Žaloby jsou včasné, podala je osoba k tomu oprávněná. Soud přezkoumal napadená rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
11. O věcech rozhodl soud bez nařízení jednání. Jednak pro to byly splněny podmínky (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), jednak soud shledal vady dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Soud nenařídil jednání ani za účelem dokazování, neboť žalobce nenavrhoval žádné důkazní prostředky, jež by již nebyly součástí správního spisu. Jen pro pořádek soud uvádí, že obsahem správního spisu se podle ustálené rozhodovací praxe neprovádí dokazování.
12. Žaloba je důvodná.
13. Dle § 1 odst. 3 zákona o kontrole obchodu je možné určité výrobky dovážet do ČR pouze na základě předem uděleného povolení. Dle § 2 odst. 2 písm. b) téhož zákona musí žádost o toto povolení obsahovat mimo jiné *navrhovanou dobu platnosti povolení, nejdéle však na jeden rok*.
14. Ze správního spisu soud zjistil, že v obou řízeních žalobce žádal o povolení platné na jeden rok. Tato skutečnost vyplývá z toho, že žalobce ve formulářových žádostech zaškrtnl políčko „platnost 1 rok“. Formuláře obou žádostí na jiných místech požadovanou délku platnosti povolení dále nezmiňují. Žalobce přitom políčko „platnost do“ nevyplnil.
15. Z napadených rozhodnutí vyplývá, že žalovaný usoudil, že žalobce v obou žádostech usiloval o získání povolení platného jeden rok *právě od jejich podání*. Pro tento závěr však nelze najít oporu ani ve vlastních žádostech, ani v zákoně. Žalobce ve formuláři

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

nepožadoval, aby žalovaný vydal povolení platné jeden rok od podání žádosti. Pokud by tomu tak bylo, vyplnil by prázdná políčka „platnost do“ datem 21. 1. 2022. Závěr žalovaného o povaze žádosti nevyznívá přesvědčivě též z toho důvodu, že jím nabízený formulář žádosti obsahuje zvláštní políčko „doba platnosti povolení 1 rok“, které v žádostech zaškrtnul právě žalobce. Nevyplnil-li žalobce ve formuláři přesné údaje o požadované platnosti povolení „platnost do“, žalovaný na tuto okolnost žádosti mohl reagovat. Buďto měl (mohl mít), nebo neměl (nemohl mít) pochybnosti o úplnosti podaných žádostí stran údaje o požadované platnosti povolení ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zákona o kontrole obchodu.

16. Pokud žalovaný **pochybnosti neměl**, o čemž svědčí i to, že tyto žádosti nejdříve věcně posuzoval, musel věcně rozhodovat o udělení povolení na dobu nejvýše jednoho roku od vykonatelnosti jeho rozhodnutí, tj. od doby počátku uděleného povolení, kterou určí v rozhodnutí, nikoli tedy od podání žádosti. Soud k tomu dodává, že § 2 odst. 2 písm. b) i § 4 odst. 1 písm. d) zákona o kontrole obchodu předpokládají možnost žádat a vydat povolení dle tohoto zákona na dobu maximálně jednoho roku. Ze závěrů žalovaného je patrné, že by se žádost o povolení na jeden rok měla vykládat jako žádost o povolení „do roku ode dne podání žádosti“. Tato interpretace by ovšem v praxi znemožňovala – zahrneme-li dobu řízení – , aby žalovaný vůbec někdy udělil povolení, jež by bylo lze skutečně v délce trvání jednoho roku využít. Žalovaný svůj výklad podpořil tvrzením, že povinnou součástí žádosti jsou i doklady s omezenou dobou platnosti zpravidla nepřevyšující jeden rok². Toto tvrzení ovšem žalovaný uvedl až ve vyjádření k žalobě, což nelze považovat za přípustné rozhojnění důvodů napadeného rozhodnutí. Nadto platnost, resp. doba použitelnosti podkladů žádosti přímo nesouvisí se způsobem vymezení předmětu řízení. Pokud v důsledku délky správního řízení v mezidobí pozbyly platnost podklady, které žalobce doložil k jeho žádostem, žalovaný by ho správně měl dle § 45 odst. 2 správního řádu vyzvat k aktualizaci těchto podkladů. Až po neúspěšné výzvě by mohl neplatnost podkladových materiálů zohlednit neudělením povolení podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o kontrole obchodu.
17. **Měl-li žalovaný pochybnosti o určitosti a úplnosti** formulářových žádostí, měl žalobce vyzvat dle § 45 odst. 2 správního řádu, ať odstraní vady jeho žádostí, tím že ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zákona o kontrole obchodu uvede údaj „platnost do“, resp. konkrétním způsobem vymezí období *od – do*, pro které požaduje vydat povolení. K takové výzvě, jakkoli je to nestandardní, mohl přistoupit i v tomto opakovaném rozkladovém řízení.
18. Soud tedy míní, že za stávajícího stavu, ať žalovaný pochybnosti měl, či neměl, nemohl bez dalšího považovat žádosti žalobce za bezpředmětné, jelikož rozhodnutí o nich mohlo – navzdory nesprávným domněnkám žalovaného – ovlivnit právní postavení žalobce. Rozhodnutí, kterými žalovaný zastavil řízení právě z tohoto důvodu, jsou tedy nezákonná.
19. Na projednávaný případ přitom nedopadá rozhodovací praxe, na kterou poukázal žalovaný. Soud souhlasí s tím, že správní orgán může ve správním řízení zahájeném na žádost rozhodnout pouze o předmětu řízení, který vymezil žadatel v žádosti. Pokud žádost směřovala k získání povolení do *konkrétně* stanoveného data a toto datum před vydáním rozhodnutí uplyne, správní orgán by musel zastavit řízení pro bezpředmětnost žádosti

² Viz § 2 odst. 3 písm. a) zákona o kontrole obchodu, resp. nařízení vlády č. 282/2013 Sb., o stanovení seznamu stanovených výrobků, podmínek, za nichž lze uskutečnit jejich dovoz nebo přepravu, a o stanovení některých podmínek pro určené výrobky, za nichž lze uskutečnit jejich vývoz.

podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Lapidárně řečeno správní orgán by nemohl udělit povolení na dobu, která následuje po období, pro které žadatel toto povolení vyžadoval (žalovaným citovaný rozsudek NSS ze dne 16. 8. 2018, čj. 1 As 165/2018-40, body 16 a 18, nebo rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2019, čj. 8 A 127/2015-60, body 45 a 66, a ze dne 14. 10. 2021, čj. 15 A 129/2019-57, bod 39, který potvrdil NSS rozsudkem ze dne 21. 4. 2022, čj. 4 As 355/2021-41). Vedle toho srov. také rozsudky Městského soudu v Praze a na ně navazující rozsudky NSS ze dne 18. 6. 2021, č. j. 3 As 258/2019-46, ze dne 24. 4. 2023, čj. 2 As 172/2022-42 či ze dne 2. 10. 2024, čj. 3 As 79/2023-36, v nichž soudy vytvářely linii judikatury, na kterou odkazoval žalovaný.

20. Oproti právě cit. rozsudkům ovšem žalobce v jeho žádostech nevymezil předmět řízení o žádosti tím, že by dobu platnosti žádaného povolení omezil na konkrétní data (např. od 22. 2. 2022 do 21. 2. 2023), ale namísto toho obecným způsobem stanovil délku požadovaného povolení (jeden rok). Ve všech cit. rozsudcích žalobci vymezili žádosti o povolení konkrétními daty, nikoli obecně požadovanou délkou doby povolení (viz rozsudky 1 As 165/2018, body 1 a 17, 8 A 127/2015, zejm. body 43 a 45, 15 A 129/2019, body 2 a 37, atp.). Dlužno dodat, že všechny tyto rozsudky se vztahují k zákonu č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, který však obsahuje obdobné konstrukce, jak zákon o kontrole obchodu. Proto by za jiných okolností bylo možné závěry těchto rozsudků vztáhnout i na tento případ.
21. Druhou námitku žalobce týkající se nerespektování právního názoru NSS neshledal soud důvodnou. Dle žalovaného bylo možné řízení zastavit z procesních důvodů. Pokud by skutečně byly dány podmínky pro zastavení řízení (tak tomu ovšem z popsanych důvodů nebylo), žalovaný by logicky nemusel řešit otázky, k jejichž řešení ho zavázal NSS. Žalovaný má prostor k řešení hmotněprávních otázek až při meritorním posuzování žádosti.

IV. Závěr a náklady řízení

22. Proto soud shledal žalobu důvodnou a dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zrušil obě napadená rozhodnutí žalovaného. Skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí (žádaná doba povolení), je v rozporu s podklady založenými ve spise. Soud vrátil věc dle § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný si nejdříve vyjasní otázku, zda žalobcovy žádosti jsou bezvadné. Jsou-li bezvadné, nemůže řízení o nich zastavit pro jejich bezpředmětnost z důvodu, že od jejich podání již uplynul více než jeden rok. Pokud zjistí, že tyto žádosti neobsahují povinnou náležitost dle § 2 odst. 2 písm. b) zákona o kontrole obchodu, vyzve žalobce, ať v přiměřené lhůtě tyto vady žádostí odstraní. Současně ho přiměřeným způsobem poučí o tom, jak tyto (eventuální) vady odstranit.
23. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož byl žalobce ve věci zcela úspěšný, uložil soud žalovanému povinnost uhradit mu náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce představují zaplacené soudní poplatky ve výši 6 000 Kč (2 x 3 000 Kč). V řízení o žalobách zastupoval žalobce advokát. Pro určení výše nákladů na zastoupení se užije vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a to ve znění do konce roku 2024. Žalobcův zástupce ještě před spojením věcí učinil čtyři úkony právní služby, v obou věcech se jedná o převzetí a přípravu zastoupení a následné sepsání žaloby [§ 11 písm. a) a d) advokátního tarifu].

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Soud mu tedy přiznal odměnu za čtyři úkony právní služby ve výši 13 600, tzn. 4 x 3 100 Kč (§ 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu) a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 1 200 Kč, tj. 4 x 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobce je plátcem DPH, proto se odměna a náhrada hotových výdajů zvyšují o 2 856 Kč (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Žalovaný je částku 22 456 Kč povinen zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje NSS.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá NSS. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 4. března 2025

Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.